

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Allmänna avdelningen

DOM
2009-12-23
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
24785-09
Enhet 13

SÖKANDE

ISS Facility Services AB, 556410-3280
Box 47635
117 94 Stockholm

Ombud: Peter Ljungbro
ISS Facility Services AB
Box 47635
117 94 Stockholm

MOTPART

Södermalms stadsdelsnämnd i Stockholms stad
Göta Ark 200
118 72 Stockholm

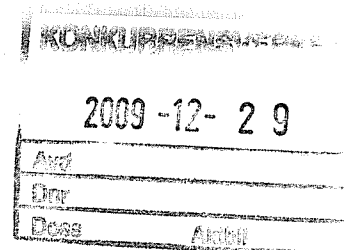
Ombud: Stadsadvokat Oscar Jacobsson
Stockholms stad
Juridiska avdelningen, Allmän juridiska enheten
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 486031

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Södermalms stadsdelsnämnd (staden) genomför en upphandling av kost inklusive leveranser för äldreomsorgen inom Södermalm (dnr 103-1074/2009). Upphandlingen genomförs som en förenklad upphandling enligt 15 kap. LOU. Sista datum att inkomma med anbud var den 30 november 2009. Enligt tidsplan för upphandlingen ska staden fatta sitt tilldelningsbeslut i januari 2010.

YRKANDEN M.M.

ISS Facility Services AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den pågående upphandlingen ska avbrytas och göras om så att samtliga anbudsgivare i enlighet med likabehandlingsprincipen erbjuds samma förutsättningar att lämna anbud. Som grund för yrkandet anger bolaget följande. Bolaget har i samband med denna upphandling vid ett flertal tillfällen begärt att få besöka aktuella mottagningskök inom upphandlingens ramar för att erhålla samma förutsättningar som nuvarande entreprenörer, tillika sannolikt anbudsgivare i denna upphandling, har genom sin nuvarande leverans. Staden har avvisat denna begäran och istället skickat ut fotografier på aktuella enheter. I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande:

- ”Anbudsgivaren ska i anbudet beskriva om det behövs speciell extra utrustning för att tillaga, förvara kosten samt eventuell kostnad för detta, exempelvis hyra, utifrån nuvarande utrustning i köken enligt punkten 3 objektsbeskrivning. Kostnaden ska ingå i anbudspriset.”
- ”Leverans ska ske med hänsyn tagen till enheternas möjlighet till förvaring exempelvis dagligen eller ett par gånger i veckan.”

Bolaget anser inte att kalkyler och beräkningar kan göras med hjälp av foton utan begär att få besöka aktuella enheter för att kunna göra riktiga bedömningar. Bolaget kan inte heller bedöma möjligheten för alternativa

kylanläggningar aktat lokalernas beskaffenhet och yta m.m. Eftersom konkurrenterna har denna möjlighet genom att de är befintliga leverantörer anser bolaget att detta förhållande strider mot likabehandlingsprincipen i LOU, enligt vilken alla leverantörer samt de produkter som de kan erbjuda ska behandlas lika. Vidare innebär principen om transparens att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsägbarhet och öppenhet för att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning. Förfrågningsunderlaget måste därför vara klart och tydligt samt ge en fullständig redogörelse av samtliga krav på en planerade upphandlingen. Bolaget har i första hand lidit skada genom att inte kunna lämna anbud på grund av att full insyn inte har lämnats av staden. Bolaget har därmed inte kunna kalkylera och göra de beräkningar som erfordras för att kunna lämna anbud. Bristfällig likabehandling i denna upphandling utgör dessutom en rättsosäkerhet för bolaget. Bolaget har lidit skada genom att staden inte behandlat samtliga anbudsgivare på samma sätt och därigenom brustit i transparens, förutsägbarhet och likabehandling.

Staden anför i yttrande häröver i huvudsak följande. Det föreligger inte något brott mot LOU. Staden har inte åsidosatt principerna om likabehandling, transparens och förutsägbarhet. Samtliga potentiella anbudsgivare har erbjudits samma förutsättningar att lämna anbud i upphandlingen. Någon särbehandling av bolaget i förhållande till övriga potentiella anbudsgivare har det inte varit fråga om. Att inte medge besök på de ifrågavarande äldreboendena med tillhörande kök innebär inte någon otillåten särbehandling av bolaget. Det saknas således skäl för beslut om att göra om upphandlingen. I vart fall har bolaget, som inte inkommit med något anbud, inte lidit skada eller kan komma att lida någon skada. I avsnitt 3 "Objektsbeskrivning" i förfrågningsunderlaget anges adresser för de sex ifrågavarande äldreboendena (enheter) och antal boende, specificerat per våningsplan. Vidare anges befintlig utrustning i kök på respektive våningsplan. Enligt avsnitt 5.2 andra stycket förfrågningsunderlaget ska anbudsgivare i anbudet be-

skriva om det behövs extra utrustning för att tillaga, förvara kosten samt eventuell kostnad för detta, exempelvis hyra, utifrån nuvarande utrustning i köken enligt punkten 3 Objektsbeskrivning. Vidare anges att kostnaden ska ingå i anbudspriset. Beträffande leveranser av kall mat anges under avsnitt 5.6 att leverans ska ske med hänsyn tagen till enheternas möjlighet till förvaring, exempelvis dagligen eller ett par gånger i veckan. Detta krav ska uppfyllas oavsett var tillagningsköket är beläget. Såväl bolaget som annan intresserad leverantör framställde under anbudstiden önskemål om att få besöka de äldreboenden med tillhörande kök som omfattas av upphandlingen. Detta medgavs inte av staden på grund av att det inte ansågs nödvändigt. Däremot erbjöd staden samtliga intresserade att få ta del av fotografier över respektive kök med utrustning, som tagits på stadens initiativ. Fotografierna översändes till samtliga som begärt att få ut förfrågningsunderlaget. Någon skyldighet för staden att bereda samtliga potentiella anbudsgivare möjlighet att få besöka ifrågavarande kök finns inte enligt LOU. Det är upp till den upphandlande myndigheten att själv bestämma underlaget och vad som är nödvändigt för att lämna anbud. De beskrivningar av enheternas kök och krav i fråga om extra utrustning och leveranser av kall mat, som anges i förfrågningsunderlaget, är tillsammans med översända fotografier fullt tillräckligt som underlag för att lämna anbud i denna förhållandevis okomplicerade upphandling. Det förhållandet att nuvarande leverantörer har kännedom om enheternas kök och befintlig utrustning innebär inte en otillåten särbehandling av bolaget och andra intresserade leverantörer i upphandlingen. Att en sådan kännedom finns är naturligt och ofrånkomligt vid alla entreprenadupphandlingar. Villkoren som anges i förfrågningsunderlaget är tydliga och fullständiga samt desamma för samtliga intresserade leverantörer i upphandlingen. De är förutsägbara och transparenta och samtliga anbudsgivare ges samma förutsättningar för anbudsgivning.

Bolaget har beretts tillfälle att yttra sig över vad staden anfört men har inte avhört.

DOMSKÄL

I 1 kap 2 § första stycket LOU anges att lagen gäller för offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster samt av byggkoncessioner. Lagen gäller även när upphandlande myndigheter anordnar projekt-tävlingar. Vad som avses med offentlig upphandling och upphandlande myndighet anges i 2 kap. 13 § respektive 19 §.

Av andra stycket följer att endast 15 och 16 kap. tillämpas i fråga om offentlig upphandling som

1. avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster),
2. avser andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen,
3. görs på försvarsområdet och som avser varor eller tjänster som omfattas av artikel 296 i EG-fördraget, eller
4. omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 2 § första stycket LOU anges följande. Vid offentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas även 1 kap., 2 kap., 5 kap., 11 kap. 6 §, 13 kap. och 16 kap.

I 15 kap. 3 § första stycket anges att en offentlig upphandling enligt detta kapitel skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlaget anges att uppdraget gäller leverans av kost året runt till vård- och omsorgsboenden som Södermalms stadsdelsnämnd ansvarar för. Vidare anges gällande upphandlingsform att upphandlingen genomförs i enlighet med 15 kap. LOU samt att anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

I avsnitt 2.7 anges att Allego Document används för distribution av förfrågningsunderlag samt informationshantering i upphandlingen och att det är av stor vikt att anbudsgivaren har kontinuerlig e-postbevakning av e-postadress som angetts till Allego Document.

I avsnitt 2.7.1 anges följande. Det är viktigt att frågor om möjligt ställs senast två veckor innan anbudstidens utgång. Anbudshandlingar distribueras elektroniskt av Allego Document via den länk (här anges länk) som också framgår upphandlingsannons. Eventuella frågor om upphandlingen ska i första hand ställas via samma länk. Svar och andra uppgifter om upphandlingen, under anbudstiden, delges registrerade anbudsgivare via samma länk. Innan anbud lämnas uppmanas därför anbudsgivare att kontrollera om nya uppgifter om upphandlingen har tillkommit.

I avsnitt 3. (Objektsbeskrivning) redovisas leveransadresser till aktuella vård- och omsorgsboenden, antal boende per våningsplan samt utrustning i kök på aktuella våningsplan. Till exempel anges att det på plan 3-7 på Magdalenagården finns likadan utrustning på alla plan i form av 1 spis med ugn 2-3 portioner, 1 varmluftsugn 4-6 portioner, 1 micro 1 portion, 2 kylar á 384 liter, 3 frysar á 313 liter.

I avsnitt 6.1 anges följande. Endast de anbud som uppfyller samtliga krav i kvalificering och kravspecificering går vidare till utvärdering. I utvärderingen prövas vilket anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga med hänsyn till erbjuden kvalitet och pris. Anbuden kommer att poängsättas efter angiven poängskala.

I handlingarna i målet ingår även de fotografier av aktuella kök med vilka staden kompletterat förfrågningsunderlaget.

Länsrättens bedömning

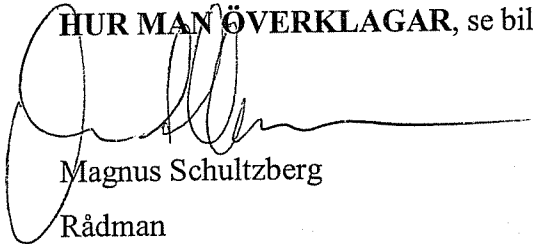
Den aktuella upphandlingen genomförs genom ett s.k. förenklat förfarande. Endast 15 och 16 kap. LOU är därmed tillämpliga. Av 15 kap. 2 § LOU framgår emellertid att de allmänna principer som gäller för upphandling även ska tillämpas vid sådana upphandlingar som det nu är fråga om. Detta innebär bl.a. att upphandlande myndighet ska iaktta affärsmässighet och proportionalitet samt behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt. Frågan i målet är om staden genom sin utformning av förfrågningsunderlaget avseende utrustningen i aktuella mottagningskök samt genom tillhandahållande av fotografier av dessa kök har gett samtliga leverantörer samma förutsättningar att göra de beräkningar som krävs för att kunna lämna ett anbud som uppfyller skall-kraven eller om staden har handlat i strid mot LOU eller de grundläggande principerna om transparens och likabehandling.

I förfrågningsunderlaget redovisas den köksutrustning som finns att tillgå på de olika våningsplanen på de vård- och omsorgsboenden som är aktuella och även adresserna till dessa boenden. Redovisningen av utrustningen är tydlig och detaljerad. Staden har genom komplettering även tillhandahållit fotografier från köken på dessa boenden. Genom dessa fotografier ges en uppfattning om hur rummen är utformade. Det kan inte anses ha framkommit att staden genom sin utformning av förfrågningsunderlaget och dess komplettering har gynnat eller missgynnat någon leverantör. Förfrågningsunderlaget får i aktuellt avseende anses vara klart och tydligt.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att vad bolaget har anfört inte visar att staden skulle ha brutit mot LOU eller förfarit på ett sätt som i övrigt

strider mot någon av principerna för upphandling. Vid denna bedömning ska ansökan om ingripande enligt LOU avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Magnus Schultzberg
Rådman

ac

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

